

ปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ของรัฐในกรุงเทพมหานคร

The Multi - Level Factors Affecting the Effectiveness of the Government Secondary Schools in the Bangkok Metropolis

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ที่มุ่งศึกษา ปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์เส้นทาง (Multi - level of Path Analysis) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน ค้นหาปัจจัยระดับนักเรียน ระดับห้องเรียน และระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนและสร้างรูปแบบเชิงสาเหตุแบบพหุระดับของปัจจัยที่ส่งผล

ต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีกรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุ 3 ระดับ ที่คาดว่าจะปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 35

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

โรงเรียน ประกอบด้วยนักเรียน 2,177 คน ครูอาจารย์ 68 คน และผู้บริหารโรงเรียน 35 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 2,280 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยใช้ตารางเลขสุ่ม สุ่มในระดับโรงเรียนและระดับห้องเรียนสำหรับในระดับนักเรียนกำหนดนักเรียนทุกคนในห้องเรียนนั้น ๆ เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีแบบสอบถามและแบบทดสอบจำนวน 3 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 11.0 และวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ระดับ ใช้โปรแกรม PRELIS 2.30 LISREL 8.30 และ 8.72

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิผลอยู่ในระดับสูงแต่มีความแปรปรวน

2. ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า

พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบของนักเรียน โดยพฤติกรรมการเรียนพิเศษของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มากที่สุดและมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวก ส่วนคุณภาพชีวิตด้านครอบครัวในเมืองของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมและมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหอย่างเป็นระบบของนักเรียน

3. ปัจจัยระดับห้องเรียน พบว่า

3.1 พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบของนักเรียนและมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน สำหรับคุณภาพการสอนของครูอาจารย์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู อาจารย์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่วนวุฒิการศึกษาของครู อาจารย์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3.2 การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู อาจารย์ พฤติกรรมการสอน และวุฒิการศึกษาของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพึงพอใจในงานของครู อาจารย์ ส่วนคุณภาพชีวิตด้านชีวิตในเมืองของครู อาจารย์มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวก

4. ปัจจัยระดับโรงเรียน พบว่า

4.1 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนและมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบของนักเรียน โดยวุฒิการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกและทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนพฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

4.2 ความเป็นผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกและพฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมี

อิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพึงพอใจในงานของครู อาจารย์ โดยพฤติกรรมการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวก

4.3 พฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนเข้ากับสภาพแวดล้อม โดยความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวก

ABSTRACT

This dissertation extends the research of the study related to the multi-level factors affecting the effectiveness of the government secondary schools in the Bangkok metropolis, Office of the Basic Education Commission, through Multiple Causal Analysis. Its purposes were to study the level of the school effectiveness, to investigate the students factors, the classrooms factors, and the schools factors affecting the school effectiveness, and to propose the Multiple Causal Models of the factors affecting the effectiveness of those schools. The concept and hypothesis of the research were to study the causal variables in three levels expecting to be the factors affecting the effectiveness of the government secondary schools in the Bangkok metropolis,

The sample group in this research were drawn from all related people in 35 government secondary schools in the Bangkok metropolis, Office of the Basic Education Commission, including 2,177 students, 68 teachers and 35 school administrators, who were totaled 2,280 persons. All the samples were obtained from a random se-

lection of persons from the listing table in the school and the classroom levels. For the student level, the samples were obtained from all the students in the selected classrooms. The three types of questionnaire were used as the instruments of this research.

The statistical methods used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficients through programs of SPSS for Windows (Version 11.0) and Multilevel of Path Analysis through the programs of PRELIS 2.30, LISREL 8.3 and 8.72.

The research findings were as follows:

1. The effectiveness of the government secondary schools in Bangkok Metropolis, Office of the Basic Education Commission, was ranked at the high level with some variances.
2. For the student factors, the study found that:

The students' learning behavior most positively and directly affected their morals, followed by their grade point average and their ability in systematic problem solving. As for their tutorial participation behavior, it had most direct positive effects on their grade point average and an indirect positive effect on their ability in systematic problem solving. For their quality of family life in cities, it had both direct and indirect positive effects on their morals and had an indirect positive effect on their grade point average and their ability in systematic problem solving.

3. For the classroom factors, the study found that:

3.1 The teachers' teaching behavior most positively and directly affected the students' grade point average and their ability in systematic problem solving. It had also an indirect positive effect on the students' morals. For the teachers' teaching quality, it had a direct positive effect on the students' morals. As for the teachers' social support, it had a direct positive effect on the students' morals and their grade point average. For the teachers' educational level, it had a direct positive effect on the students' grade point average.

3.2 The teachers' social support together, their teaching behavior and their educational level most positively and directly affected their job satisfaction. For their quality of life in cities, it indicated both direct and indirect positive effects.

4. For the school factors, the study found as follows:

4.1 The administrators' instructional leadership indicated most direct and indirect positive effects on the students' morals and had a direct positive effect on the students' grade point average and their ability in systematic problem solving. As for their educational level, it had both direct and indirect positive effects on the students' grade point average. For their change management behavior, it had a direct positive effect on the students' morals.

4.2 The administrators' instructional leadership had most direct and indirect positive effects towards the teachers' job satisfaction, while the administrators' change management behavior indicated a direct positive effect on it. For their

educational level, it had an indirect positive effect towards their instructional leadership.

4.3 The administrators' change management behavior most positively and directly affected their adaptation ability, followed by their instructional leadership indicating an indirect positive effect.

คำสำคัญ

ปัจจัยเชิงพหุระดับ / ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญ ในการพัฒนาความรู้ ความคิด สติปัญญา ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมและความสุขของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้สะดวกราบรื่น ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็วเมื่อนานาประเทศจึงใช้การศึกษาพัฒนาบุคคล โดยถือว่าเป็นการบริการอย่างหนึ่งของรัฐ (Public Service) ที่จะช่วยเปลี่ยนแปลงพัฒนาประเทศให้มีคุณภาพดีขึ้น ประกอบกับบุคคลและสังคมก็ต้องการพัฒนาคุณภาพของตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นทุนมนุษย์ (Human Capital) ที่สมบูรณ์และการดำรงอยู่ของสังคมให้ยั่งยืน ตียิ่งขึ้น การจัดการพัฒนาในบทบาทหน้าที่ของ รัฐและผู้เกี่ยวข้องจึงต้องจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพ (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. 2534 : 168 ; อมรวิรัช นาคทรพ. 2540 : 11 ; ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2541 : 268 ; ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. 2543 : 20,75) อันจะทำให้บุคคลได้รับการศึกษา เป็นทรัพยากร (Human Resource) ที่มีค่าเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป

โรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการ อบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนที่มีความรู้ ความคิด สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีความสุข ซึ่งถือได้ว่าเป็นประสิทธิผลที่สำคัญของโรงเรียน แต่เนื่องจากประสิทธิผลมีตัวบ่งชี้หลายประการเป็นพหุเกณฑ์ และมีรูปแบบการประเมินประสิทธิผลในรูปแบบบูรณาการ (Integrated Model) (Hoy and Miskel. 1991 : 22-32 ; 2001: 24 - 25) และมีโครงสร้างตามทฤษฎีระบบตามแนวคิดของฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel. 1991, 2001) และเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2543) ตลอดจนลักษณะข้อมูลทางการ ศึกษาของโรงเรียนมีข้อมูลเป็นระดับชั้นเป็นพหุระดับ คือระดับโรงเรียน ระดับห้องเรียน และระดับนักเรียน และจากผลการวิจัยของราชันย์ บุญธิมา (2542) ที่พบว่าตัวแปรระดับโรงเรียนส่งผลต่อตัวแปรระดับห้องเรียนและตัวแปรระดับห้องเรียนส่งผลต่อตัวแปรระดับนักเรียนนั้น จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test) พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาในส่วนกลางหรือในกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับสูงที่สุดของประเทศมาโดยตลอด (กรมวิชาการ. 2543 : 2 ; กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 1 - 4, 14) จึงสมควรที่จะ ได้ทำการศึกษาว่าประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับใดและมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ที่มุ่งศึกษา ปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์เส้นทาง (Multi-level of Path Analysis)

ความสำคัญ

ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบระดับประสิทธิผลของโรงเรียน ปัจจัยที่มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุซึ่งกันและกันของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รูปแบบแสดงความสัมพันธ์แบบพหุระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน จะเป็นประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนและบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาส่งเสริมพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน และพฤติกรรมกรสอนของครู อาจารย์ พัฒนาส่งเสริม ผูกอบรวม เพิ่มประสิทธิภาพผู้บริหารเพื่อประสิทธิผลของโรงเรียน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกรุงเทพมหานคร สามารถนำผลจากการวิจัยไปพัฒนาส่งเสริมและแก้ไขปัจจัยหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลและสัมพันธ์เชิงสาเหตุซึ่งกันและกันของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะมีความแตกต่างกันสามารถที่จะนำรูปแบบเงื่อนไขปัจจัยไปจัดผูกอบรวมพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ สร้างความเข้าใจ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับนักเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานั้น ๆ

3. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาครู อาจารย์ในโรงเรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาของนักเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิผล

ของครู อาจารย์และนักเรียนอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในอนาคต

4. ได้รูปแบบของปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพของโรงเรียนเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหหรือพัฒนาการบริหารการศึกษาในระดับและหน่วยงานต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อศึกษาปัจจัยในระดับนักเรียน ห้องเรียน และระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เพื่อสร้างรูปแบบความสัมพันธ์แบบพหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง แต่มีความแปรปรวน

2. ปัจจัยในระดับนักเรียน ห้องเรียนและระดับโรงเรียนมีอิทธิพลส่งผลเชิงสาเหตุที่มีความสัมพันธ์แบบพหุระดับต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 116 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 2,177 คน จาก 68 ห้องเรียนของ 35 โรงเรียน ครู อาจารย์ จำนวน 68 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 35 คน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร เลือกกลุ่มตัวอย่างระดับโรงเรียนโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากการใช้ตารางเลขสุ่มสุ่มมาจำนวน 35 โรงเรียน มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน กลุ่มตัวอย่างระดับห้องเรียน เลือกห้องเรียนมาโรงเรียนละ 2 ห้องเรียน ใช้การสุ่มอย่างง่ายในวันที่ไปเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในระดับห้องเรียนคือ ครู อาจารย์ที่ทำการสอนนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน ห้องเรียนละ 1 คน ที่มีจำนวนชั่วโมงทำการสอนห้องเรียนนั้น ๆ มากที่สุดรวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง ครู อาจารย์จำนวน 68 คน กลุ่มตัวอย่างระดับนักเรียนกำหนดเอานักเรียนทุกคนในห้องเรียนนั้น ๆ เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีนักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,177 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของ

นักเรียน ความพึงพอใจในงานของครู อาจารย์
ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียน
เข้ากับสภาพแวดล้อม

3.2 ตัวแปรต้น (1) ตัวแปรระดับนักเรียน
ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ฐานะทาง
เศรษฐกิจของผู้ปกครอง คุณภาพชีวิตด้าน
ครอบครัวในเมืองของนักเรียน พฤติกรรม
การเรียนของนักเรียน พฤติกรรมการเรียนพิเศษ
(2) ระดับห้องเรียน ได้แก่ คุณลักษณะชีวิตสังคม
ของครู อาจารย์ คุณภาพชีวิตด้านชีวิตในเมือง
ของครู อาจารย์ การได้รับการสนับสนุนของครู
อาจารย์ทางสังคม พฤติกรรมการสอนของครู
อาจารย์ คุณภาพการสอนของครู อาจารย์ (3)
ระดับโรงเรียน ได้แก่ คุณลักษณะชีวิตสังคมของ
ผู้บริหารโรงเรียน วัฒนธรรมโรงเรียน ความ
เป็นผู้นำทางวิชาการ พฤติกรรมการบริหาร
การเปลี่ยนแปลง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีแบบ
สอบถามและแบบทดสอบจำนวน 3 ฉบับ ซึ่ง
ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 แบบสอบถามและแบบ
ทดสอบนักเรียน แบ่งเป็น 8 ตอน สำหรับสอบถาม
และทดสอบนักเรียนเพื่อศึกษาข้อมูลของ
นักเรียนและครู อาจารย์ผู้สอน มีค่าความเชื่อมั่น
ระหว่าง (.782 - .914) ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครู
อาจารย์ แบ่งเป็น 8 ตอน สำหรับสอบถามเพื่อ
ศึกษาข้อมูลของครู อาจารย์ ผู้บริหาร โรงเรียน
และข้อมูลโรงเรียนมีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง (.785 -
.935) และฉบับที่ 3 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน
แบ่งเป็น 5 ตอน สำหรับสอบถามเพื่อศึกษาข้อมูล
ของผู้บริหารโรงเรียนและข้อมูลของโรงเรียน
มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง (.860 - .917) โดย
แบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับนี้ ในบางตอนของแต่ละ

ระดับใช้สอบถามข้อมูลกลุ่มตัวอย่างข้ามระดับ
ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัยด้วยการประชุมผู้เชี่ยวชาญระดมสมอง (Brain
Storming) ลงมติความเห็นพ้องต้องกัน (Consensus)
แล้วปรับปรุง จากนั้นนำไปทดลองใช้แล้วพัฒนา
ปรับปรุงก่อนนำไปปฏิบัติการวิจัยจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
จากโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
พร้อมกับอาจารย์จากสำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
โดยนัดหมายและติดต่อไว้ล่วงหน้าแล้วเดินทางไป
ทำการทดสอบและจัดเก็บข้อมูล

2 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษา
ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของ
รัฐ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ด้าน วิเคราะห์
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
และค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรผันโดยใช้
โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows
Version 11.0

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบาย
และสร้างรูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร
ซึ่งครอบคลุมตัวแปรต้น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ
โรงเรียน ระดับห้องเรียน ระดับนักเรียน ผู้วิจัย
ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรม
SPSS for Windows Version 11.0

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความ
สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นทุกตัวกับตัวแปรตามและ
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นด้วยกันด้วย
โปรแกรม PRELIS 2.30 และวิเคราะห์พหุระดับ

ด้วยการวิเคราะห์เส้นทาง (Multilevel of Path Analysis) โดยใช้โปรแกรม LISREL 8.30 และ 8.72

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นรายตัวแปร พบว่านักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ครู อาจารย์ มีความพึงพอใจในการทำงานมาก และผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนเข้ากับสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยระดับนักเรียนพบว่า

พฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน โดยพฤติกรรมกรรมการเรียนพิเศษของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากที่สุดและมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกส่วนคุณภาพชีวิตด้านครอบครัวในเมืองของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมและมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน

3. ปัจจัยระดับห้องเรียนพบว่า

3.1 พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียนและมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน สำหรับคุณภาพการสอนของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู อาจารย์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่วนวุฒิการศึกษาของครู อาจารย์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3.2 การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู อาจารย์ พฤติกรรมการสอนและวุฒิการศึกษาของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพึงพอใจในงานของครู อาจารย์ ส่วนคุณภาพชีวิตด้านชีวิตในเมืองของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวก

4. ปัจจัยระดับโรงเรียนพบว่า

4.1 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน โดยวุฒิการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกและทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนพฤติกรรมกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

4.2 ความเป็นผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกและพฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพึงพอใจในงานของครู อาจารย์ โดยวุฒิการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวก

4.3 พฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนเข้ากับสภาพแวดล้อมโดยความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวก

5. รูปแบบเชิงสาเหตุแบบพหุระดับระดับนักเรียน ระดับห้องเรียน และระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสรุปด้วยการสังเคราะห์ตามข้อเสนอแนะของบลูม (Bloom, 1980) สำรัง บุญเรืองรัตน์ (2539) และเวสต์เบอร์รี่ (Westbury, 2003) ที่เสนอไว้ว่างานวิจัยทางการศึกษาควรศึกษาตัวแปรที่เป็นตัวแปรเชิงกระบวนการที่สามารถปรับเปลี่ยนเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติได้พร้อมกันนั้นให้พิจารณาคัดเลือกตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงบวกเท่านั้นและคำนึงถึงโรงเรียนเป็นองค์การตามทฤษฎีระบบ (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2543 ; Hoy and Miskel, 2001) ทั้งอิทธิพลของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตามในแต่ละระดับและตัวแปรต้นในระดับโรงเรียนระดับห้องเรียนที่ส่งผลต่ออิทธิพลของเส้นทางที่มีนัยสำคัญจากตัวแปรในระดับนักเรียนสรุปได้รูปแบบอิทธิพลเชิงสาเหตุที่มีความสัมพันธ์แบบพหุระดับของตัวแปรระดับนักเรียนระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามภาพประกอบ 1 เพื่อให้การศึกษาตามภาพประกอบดังกล่าวมีความเข้าใจตรงกันจึงกำหนดสัญลักษณ์ดังนี้ S—PED แทน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง, S—PECO แทนฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง, S—FQUL แทน คุณภาพชีวิต

ด้านครอบครัวในเมืองของนักเรียน, S—BEH แทน พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน, S—TU แทน พฤติกรรมการเรียนพิเศษ, T—AGE แทน อายุของครู อาจารย์, T—ED แทน วุฒิการศึกษาของครู อาจารย์, T—EXP แทน ประสบการณ์การสอนของครู อาจารย์, T—CQUL แทน คุณภาพชีวิตด้านชีวิตในเมืองของครู อาจารย์, T—SSUP แทน การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู อาจารย์, T—TEA แทน พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์, T—QUL แทน คุณภาพการสอนของครู อาจารย์, AD—AGE แทน อายุของผู้บริหารโรงเรียน, AD—ED แทน วุฒิการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน, AD—EXP แทน ประสบการณ์การบริหารโรงเรียน, AD—SC₃ แทน วัฒนธรรมโรงเรียนแบบราชการ, AD—INS แทน ความเป็นผู้นำทางวิชาการ, AD—CHM แทน พฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลง, S—MER แทน คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน, S—GPA แทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน S—PS แทน ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน, AD—ADAP แทน ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนเข้ากับสภาพแวดล้อม, S—MER^{class} แทน ค่าเฉลี่ยคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนรายห้องเรียน, S—MER^{school} แทน ค่าเฉลี่ยคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนรายโรงเรียน, S—GPA^{class} แทน ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน, S—GPA^{school} แทน ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน, S—PS^{class} แทน ค่าเฉลี่ยความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียนรายห้องเรียน, S—PS^{school} แทน ค่าเฉลี่ยความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียนรายโรงเรียน, T—JOB^{class} แทน

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของครู อาจารย์
รายห้องเรียน , T—JOB_{school} แทน ค่าเฉลี่ยความ
พึงพอใจในงานของครู อาจารย์รายโรงเรียน

→ แทน ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ
ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามแสดงทิศทาง
ของอิทธิพล

ก → แทน เส้นทางและค่าอิทธิพลของ
ตัวแปรพฤติกรรมการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลต่อ

ข → แทนเส้นทางและค่าอิทธิพลของ
ตัวแปรความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนส่งผลต่อ

ค → แทนเส้นทางและค่าอิทธิพลของ
ตัวแปรพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
โรงเรียนส่งผลต่อ

A → แทน เส้นทางและค่าอิทธิพล
ของตัวแปรการได้รับการสนับสนุนของครู
อาจารย์ทางสังคมส่งผลต่อ

B → แทน เส้นทางและค่าอิทธิพล
ของตัวแปรพฤติกรรมการศึกษาของครู อาจารย์ส่งผลต่อ

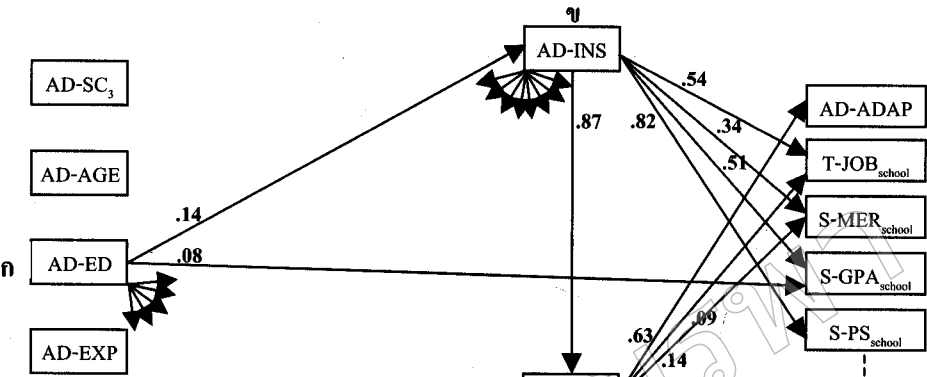
C → แทน เส้นทางและค่าอิทธิพล
ของตัวแปรคุณภาพชีวิตด้านชีวิตในเมืองของครู
อาจารย์ส่งผลต่อ

D → แทน เส้นทางและค่าอิทธิพล
ของตัวแปรพฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์
ส่งผลต่อ

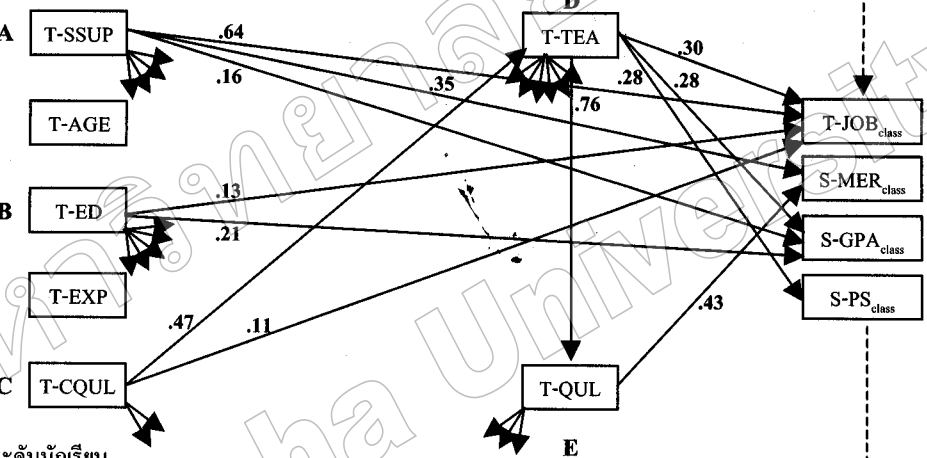
E → แทน เส้นทางและค่าอิทธิพล
ของตัวแปรคุณภาพการสอนของครู อาจารย์
ส่งผลต่อ

ผลการสังเคราะห์มีดังนี้

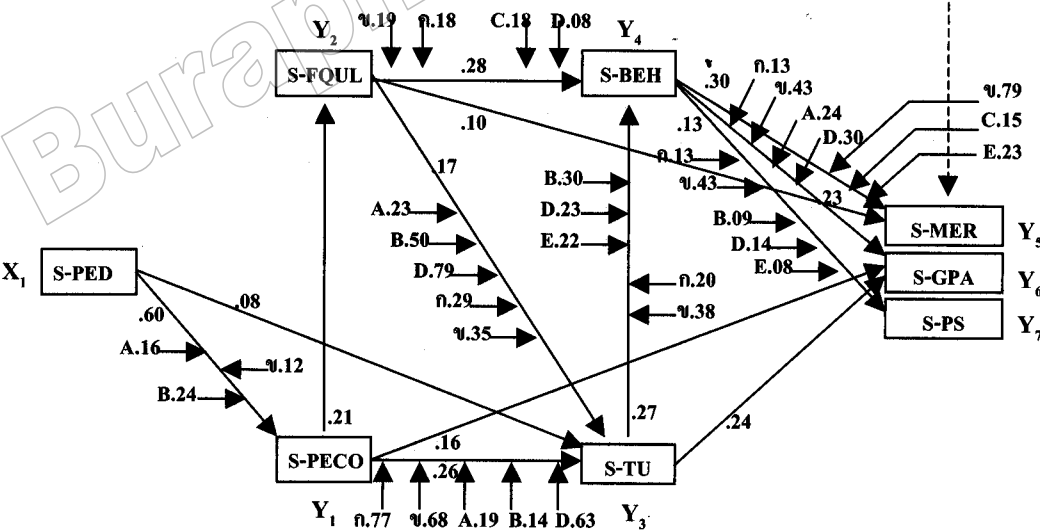
รูปแบบเชิงสาเหตุระดับโรงเรียน

รูปแบบเชิงสาเหตุระดับห้องเรียน

รูปแบบเชิงสาเหตุระดับนักเรียน

ภาพประกอบ 1 รูปแบบอิทธิพลเชิงสาเหตุที่มีความสัมพันธ์แบบพหุระดับของตัวแปรระดับนักเรียนระดับห้องเรียน และระดับโรงเรียน ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยในครั้งนี้อภิปรายผลโดยสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับนักเรียน เนื่องด้วยนักเรียนมีความกระตือรือร้น ความสนใจ ความตั้งใจ และรู้จักการวางแผนมีวิธีการเรียน ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยตรง ทั้งนี้ได้รับอิทธิพลทางอ้อมมาจาก คุณภาพชีวิตด้านครอบครัวในเมืองของนักเรียน เพราะนักเรียนมีความอบอุ่นภาคภูมิใจ เป็นคนสำคัญของครอบครัว จึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนโดยตรงและมีอิทธิพลต่อความมีวินัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความซื่อสัตย์และรู้จักการทำงานเป็นทีม อันเป็นคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนด้วย นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนพิเศษของนักเรียนเพราะเมื่อนักเรียนมีครอบครัวที่มีความรับผิดชอบเป็นที่ปรึกษาที่ดี ช่วยกันแก้ปัญหา มีความเข้าใจถึงความสำคัญของการศึกษา ช่วยเหลือรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมเพื่อการเรียนและเสริมสร้างประสบการณ์ ทำให้นักเรียนได้มีการเรียนพิเศษหรือกวดวิชามากขึ้นซึ่งอันเป็นพฤติกรรมการเรียนพิเศษของนักเรียนที่มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยตรง (บุญเรือน หมั่นทรัพย์. 2538 : 106 - 108 ; สำเริง บุญเรืองรัตน์. 2542 : 38 - 39 ; วันเพ็ญ วอกลางและคณะ. 2545 : 146 - 147) สำหรับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนพิเศษของนักเรียนเพราะการเรียนพิเศษหรือกวดวิชาจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายและยังมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยตรงอีกด้วยทั้งนี้เนื่องจาก

ผู้ปกครองจะมีการศึกษาอยู่ในระดับใดก็ตาม ได้เห็นความสำคัญของการศึกษาจึงมีอิทธิพลต่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและพฤติกรรมการเรียนพิเศษของนักเรียน (สนทยา เขมวรัตน์. 2542 : 13 ; Libby. 1994 : Abstract) อันจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของนักเรียนในที่สุด

2. พฤติกรรมการสอนมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับนักเรียนและระดับห้องเรียนและมีอิทธิพลส่งผ่านคุณภาพการสอนของครู อาจารย์โดยคุณภาพการสอนดังกล่าวมีอิทธิพลต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เนื่องด้วยครู อาจารย์ได้ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่การเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ การจัดชั้นเรียน ดำเนินการสอนด้วยความเมตตา ตั้งใจสอน รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ประเมินผลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ตรวจงานดูแลเอาใจใส่เป็นรายบุคคลแล้วปรับปรุงแก้ไขซ่อมเสริมให้กับนักเรียนอย่างจริงจังและจริงจัง พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทางตรงและส่งผ่านคุณภาพการสอนของครู อาจารย์ทำให้ครู อาจารย์จัดเตรียมแผนการสอนที่ชี้แนะการเรียนต่อผู้เรียนเพื่อสอน วิธีเรียนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนามีการเสริมแรงและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงแก้ไขของนักเรียน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2529 : 77 - 78 ; 2537 : 76 ; บัณฑิต แทนพิทักษ์. 2540 : 15 ; Kossen. 1991 : 53) ทำให้มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนทั้งในระดับนักเรียนและระดับห้องเรียน

3. ความเป็นผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับนักเรียนและระดับห้องเรียน และมีอิทธิพลส่งผ่านพฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

โรงเรียนโดยพฤติกรรมดังกล่าวนี้มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนทั้งในระดับนักเรียน ห้องเรียนและระดับโรงเรียน เนื่องด้วยผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทร่วมกับครูอาจารย์ นำความรู้ ความคิด และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้านวิชาการมาสู่การปฏิบัติในโรงเรียน มีความเชื่อมั่นแสดงออกทั้งในความคิดและพฤติกรรมถึงความเป็นผู้นำทางวิชาการมีความกล้าอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรมในการแสดงออกโดยการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียนและกล้าตัดสินใจ สร้างศรัทธาในทุกระดับเพื่อให้เกิดแก่ตนเองและโรงเรียน ทำให้การพัฒนาโรงเรียนแบบบูรณาการเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและองค์การหน่วยงานต่าง ๆ มุ่งเน้นการพัฒนาส่งเสริมนักเรียน ครู อาจารย์เป็นหลักและพัฒนาตนเองให้เกิดเป็นรูปธรรมมากที่สุด (ราชันย์ บุญธิมา. 2542 : 371- 372 ; Hoy and Miskel. 1991 : 380- 383 ; 2001 : 297 , 339 ; Owens. 1991 : 135) ความเป็นผู้นำทางวิชาการซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลโดยตรงและส่งผลผ่านพฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลง ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ปรับปรุงพัฒนาเปลี่ยนแปลงเป้าหมาย โครงสร้างและกระบวนการบริหารโรงเรียนจึงมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนทั้งในระดับนักเรียน ห้องเรียนและระดับโรงเรียน

ทั้งนี้ปัจจัยต่าง ๆ ในทุกระดับจะมีอิทธิพลและความสัมพันธ์กันต่อประสิทธิผลของโรงเรียนทั้งในระดับนักเรียน ห้องเรียนและระดับโรงเรียน จากการศึกษาและรวบรวมงานวิจัยต่าง ๆ ของเซอร์จิโอแวนนีและคณะ (Sergiovanni and others. 2004 : 15) พบว่าปัจจัยระดับโรงเรียน ระดับห้องเรียน และ

นักเรียนมีความสำคัญต่อประสิทธิผลของโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 13,7 และ 80 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดนโยบายหลักในการพัฒนานุเคราะห์และกำหนดนโยบายในการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อช่วยพัฒนาสนับสนุนส่งเสริมงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนรองรับการเตรียมการเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษา

1.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรได้จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้เกิดคุณลักษณะความเป็นผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้พัฒนาตนเองในสถาบันการศึกษาหรือการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าว รวมทั้งพัฒนาและเสริมสร้างพฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาโรงเรียนเข้ากับสภาพแวดล้อม

1.1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรจะได้จัดพัฒนาฝึกอบรมครู อาจารย์ในโรงเรียนของตนตามสภาพปัญหาและความต้องการ (School Based Training : SBT) เพื่อพัฒนาเกี่ยวกับการสอนและการใช้สื่อประกอบและ ผู้บริหารโรงเรียนควรจะได้จัดกิจกรรมเสริมแรง สร้างแรงจูงใจให้แก่ ครู อาจารย์และบุคลากรในโรงเรียนพร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาตนเองของครู อาจารย์

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรเน้นให้ครูอาจารย์สอนวิธีการเรียนให้นักเรียนและจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพเพื่อยกระดับความสามารถดังกล่าวของนักเรียนให้สูงขึ้น

1.2.2 การบริหารงานในโรงเรียน งานด้านวิชาการเป็นหลักที่มีความสำคัญควรมุ่งพัฒนาการสอนเพื่อส่งเสริมคุณภาพของครู อาจารย์ โดยการให้ครู อาจารย์ จัดบรรยายภาคในห้องเรียนให้เป็นที่น่าสนใจ จัดทำรายละเอียดแนวทางการสอนและแจ้งให้นักเรียนทราบใช้สื่อประกอบการสอนและมีวิธีการสอนที่หลากหลายใช้กริยาวาจาที่เหมาะสมให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมลงมือปฏิบัติทดสอบและติดตามนักเรียนให้ความสนใจและรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนสำหรับการบริหารงานด้านบุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารควรได้มีส่วนร่วมในการทำงานของครู อาจารย์ ให้คำปรึกษา เสนอแนะรับฟังความคิดเห็นให้กำลังใจ สร้างแรงจูงใจ ไว้วางใจในการทำงานและให้อภัยจัดสวัสดิการช่วยเหลือส่งเสริมพัฒนา ขกย่องเชิดชูเกียรติ จะทำให้ครู อาจารย์ มีความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพในที่สุด

1.2.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรที่จะพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะในการร่วมกันทำงานกับครูอาจารย์ได้เป็นอย่างดีทั้งในระดับการวางแผนการดำเนินงานปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของนักเรียนนำความรู้เทคนิควิธีการใหม่มาใช้ในการบริหารงานโดยเฉพาะด้านวิชาการ ช่วยพัฒนาครู อาจารย์ ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน มีความรอบรู้ทักษะในด้าน

การเรียนการสอนและความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงโดยการสร้างศรัทธาให้เกิดทั้งในและนอกโรงเรียน สื่อสารถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ในการพัฒนา กำหนดภารกิจงานต่าง ๆ ได้ชัดเจน สามารถอธิบายได้ พยากรณ์ได้ ตอบข้อซักถามได้ เปิดเผยข้อมูลของโรงเรียน เพื่อความเข้าใจอันดีในการบริหารงานและให้เวลาบุคลากรในการปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 การวิจัยครั้งต่อไป ควรพิจารณาประยุกต์ใช้โปรแกรมอื่น ๆ เช่น HLM , EQS , LISCOMP , AMOS , CALIS เพื่อตรวจสอบผลการวิเคราะห์หรือการเปรียบเทียบและควรทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตามภูมิภาคต่าง ๆ หรือต่างสังกัดหรือทำการศึกษาในโรงเรียนต่างระดับ

2.2 การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนนั้น เนื่องจากประสิทธิผลหรือผลลัพธ์ของโรงเรียน มีหลายประการตามบริบททั้งประเภทและระดับของโรงเรียนควรมีการศึกษาจัดลำดับความสำคัญและกำหนดค่าน้ำหนักผลลัพธ์ของโรงเรียนเพื่อการพัฒนา การศึกษาวิจัยให้สอดคล้องกับข้อมูลที่แท้จริงตามบริบทของโรงเรียนนั้น ที่ทำการศึกษา

2.3 ควรได้มีการวิจัยหาวิธีการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

2.4 ควรได้มีการวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นของระดับโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์ส่งผลต่อค่าอิทธิพลของเส้นทางที่มีนัยสำคัญ จากตัวแปรระดับห้องเรียนด้วยเพื่อให้สอดคล้องตามลำดับความสัมพันธ์ลดหลั่นตามธรรมชาติของข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2543). การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2541). เพลิน. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2543). เศรษฐศาสตร์การศึกษา : สำหรับผู้บริหารการศึกษา. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัณฑิต แทนพิทักษ์. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ อำนาจ ความศรัทธาและความพึงพอใจ
ในงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเรือน หมั่นทรัพย์. (2538). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชันย์ บุญธิดา. (2542). ปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติ :
กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงราย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและ
พัฒนาหลักสูตร) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วันเพ็ญ วอกลางและคณะ. (2545). รายงานวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานครในยุคเศรษฐกิจ
ถดถอย. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2529). "การสอนในระดับอุดมศึกษา", สารานุกรมศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ฉบับที่ 5 หน้า 79—83.
- _____. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน (ภาคปฏิบัติ). กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น.
- สนทยา เขมวีรัตน์. (2542). ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาการธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
เขตพานิชยกรรมพระนคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำเริง บุญเรืองรัตน์. (2539). การเรียนเพื่อรอบรู้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- _____. (2542). การวัดจิตพิสัยของมนุษย์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2534). "การบริหารการศึกษาเพื่อการพัฒนา," เข้าพยานักพัฒนาสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีกับพัฒนศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : รุ่งแสงการพิมพ์.
- _____. (2543). จากระบบเกียรติสู่การประเมิน. กรุงเทพฯ : ปาริชาติเครื่องเขียน.

อมรวิทย์ นาคทรพรพ. (2540). **ความฝันของแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ : ตะวันออก

Bloom, B.S. (1980). **The State of Research on Selected Alterable Variable in Education**. MESA Seminar, Department of Education, University of Chicaco.

Hoy, Wayne K. & Miskel, Cecil G. (1991). **Educational Administration, Theory, Research Practice**. 4th ed. Singapore : McGraw — Hill Inc.

Hoy, Wayne K. & Miskel, Cecil G. (2001). **Educational Administration : Theory, Research, and Practice**. 6th ed. New York : McGraw — Hill.

Kossen, Stan. (1991). **The Human Side of Organizations**. 5th ed. New York : Harper Collins Publishers Inc.

Libby, Donald L. (1994, May). An Hierarchical Model of Academic Achievement as a Fuction of Students' Socioeconomic Background, Abillity, Effort, and the Pace and Quality of Classroom Instruction, **Dissertation Abstracts International**. 54(11) : 4263 — A.

Owens, Robert G. (1991). **Organizations Behavior in Education**. 4th ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice — Hall, Inc.

Sergiovanni, Thomas J. and others. (2004). **Educational Governmance and Administration**. 5th ed. Boston : Allyn and Bacon.

Westbury, Ian. (2003). "Evaluating A National Curriculum Reform, "Evaluating Educational Reforms Scandinavian Perspectives. Peder Haug, Thomas A. Schwandt. (eds.) p. 189-205. Connecticut: Information Age Publishing.